

TOON MEESTERS

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Toon Meesters, werkzaam bij Vee & Arts Veterinaire Diensten uit Roosendaal, Jef Laureyns, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke) en Jan Dijkhuizen, werkzaam bij de Graafschap dierenartsen te Vorden, wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Af en toe toch weer een besmet koppel

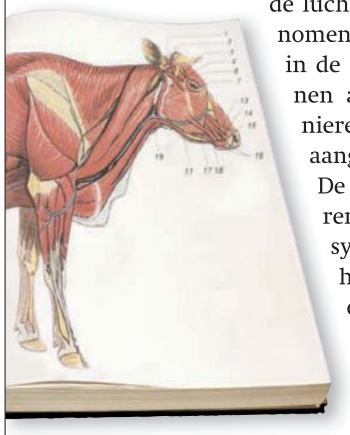
Rundertuberculose

Enkele weken geleden werd ik gebeld door een collega van de nVWA, de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit. Een keuringsdierenarts had tijdens de routinecontrole van de geslachte runderen in het slachthuis bij een koe, geleverd door een van onze melkveehouders, afwijkende lymfeklieren aangetroffen. De koe was opzij gehangen voor nader onderzoek, maar omdat er een verdenking was van tuberculose of leukose werd door de nVWA automatisch een protocol in werking gezet om eventuele verdere verspreiding in te dammen. Dit protocol hield in dat de melkveehouder en zijn dierenarts op de hoogte werden gesteld van de verdenking en dat het bedrijf geblokkeerd werd. Onmiddellijk na dit telefoontje heb ik contact opgenomen met de veehouder, die na de eerste schrik op rustige wijze vertelde dat de betreffende koe in normale conditie en ogenschijnlijk gezond was.
De dag erna werd het bedrijf bezocht door een collega van de nVWA om een klinische inspectie van alle aanwezige dieren uit te voeren. Er werden geen verdachte dieren gevonden. Na veertien dagen, die voor de veehouder zeer lang duurden, kwam het verlossende bericht dat er geen tuberculose, noch leukose was aangetoond. Dat kon volgens ons ook bijna niet, want Nederland is al sinds 1999 tuberculosevrij. Des te groter is de schok dat recent in Belgisch-Limburg een bedrijf is geruimd wegens een grote besmetting met rundertuberculose. Goed dat keuringsdierenartsen op het slachthuis nauwlettend de geslachte dieren onderzoeken.

De encyclopedie **rundertuberculose**

Rundertuberculose is een besmettelijke ziekte die wordt veroorzaakt door Mycobacterium bovis. Deze bacterie wordt via de luchtwegen en de mondholte opgenomen en vervolgens nestelt die zich in de lymfeklieren. Van hieruit kunnen andere organen, zoals longen, nieren, uier en borst- en buikvlies, aangetast worden.

De ziekte heeft vaak een sluimerend verloop zonder duidelijke symptomen. In een later stadium hoesten en vermageren dieren en daalt de melkproductie. In de eerste fase spreken we van gesloten tuberculose, de infectie is beperkt tot het besmette dier. Als de tuberkels of typische tuberculose-ontstekingsprocessen openbreken, verspreidt de bacterie zich via hoesten, rauwe melk en urine. Dit is de zeer besmettelijke open tuberculose.
Bij een verdenking van rundertuberculose wordt het betreffende bedrijf geblokkeerd. Aan- en afvoer van dieren is verboden, evenals mest uitrijden. Melk wordt opgehaald, want pasteurisatie van melk garandeert de veiligheid voor de consument. Als laboratoriumonderzoek de besmetting bevestigt, dan worden alle dieren van het bedrijf geruimd. Alle contactbedrijven worden vervolgens middels een tuberculinatietest onderzocht. De GGD onderzoekt de direct betrokken veehouder, gezinsleden en medewerkers op een mogelijke besmetting, want tuberculose is een zoönose. Zowel Nederland als België zijn al jaren officieel tuberculosevrij, maar af en toe wordt toch nog een infectiehaard ontdekt.